

Óbudai médium

A szellemek üzenetei vagy különleges képességek?

A 20. század első felében számos olyan médium tűnt fel Magyarországon, aki azt állította, hogy kapcsolatba tud lépni a szellemekkel. Ezek közül is kiemelkedő volt Irtzl Mária, aki Óbudán élt, és igencsak nagy népszerűsége tett szert. Híre még külföldre is eljutott, és özönlöttek hozzá az emberek, hogy teszteljék a képességeit. Mária szeánszokat tartott, információkat olvasott ki az emberek lelkéből, és még stigmák is megjelentek a testén. Vajon honnan eredtek a képességei?

Mária már gyermekkorában is látott néha szellemeket, aztán 1920-ban kórházba került, és álmában meglátogatta a Halál, hogy magával vigye. A nő segítségül hívta Istent, és megjelent mellette Jézus, aki védelmébe fogadta, aztán megkérte, hogy szentelje életét a spirítizmusnak. Ezután orvosszellemek egy injekciót adtak neki, és álmából felébredve felgyógyult a betegségéből. E bizarr álomlátás után Mária megtartotta a szavát, mélyen vallásos asszony lett belőle, és médiumi képességei szépen lassan kibontakoztak.

A diadalmas spirítizmus

A szellemekkel csevegő nő híre az 1940-es évek elejére igencsak elterjedt, és ezt Hillebrand Jenőnek (1884-1950), a Magyar Nemzeti Múzeum régésznek köszönhetette. Hillebrand 1939. április 20-án találkozott először Máriával, aki ekkor már 53 éves volt, és Óbudán lakott. A szellemek fizikailag is megérintették Jenőt, és anynyira meggyőzte a dolog, hogy 1939 és 1945 között 500 szeánszot tartott a nővel, aminek eredményét az öt részletben megjelenő *A diadalmas spirítizmus* című munkájában tette közzé. A férfi jegyzőkönyveket írt, és a szeánszokon általában

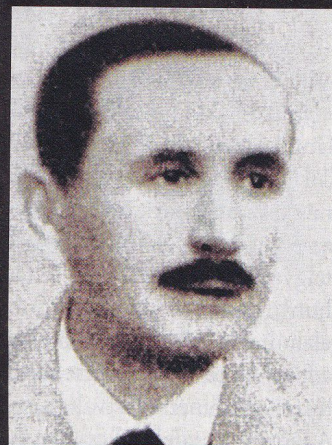
4-8 ember vett részt. Sok spirítizta üléssel ellentétben ezek nem sötét szobában történtek, hanem teljesen nappali fénynél vagy villanyvilágítás mellett. Számos olyan jelenség – gyógyítások, jelenlétek, materializációk, telekinézis – játszódtott le, amit csak túlvilági jelenéssel tudtak megmagyarázni. Az egyik leggyakrabban vissza-

térő lélek Vince szellem volt, aki fantomként is láthatóvá vált az emberek előtt. A másik egy Adalup nevű szellem, aki állítólag egy inka hadvezér volt, és 500 évvel ezelőtt hunyt el. Szinte minden ülésre jellemző volt az, hogy a lelkek kopogó hangot hallattak vagy „rácsatlakoznak” Máriára, hogy közölgjék az üzeneteiket.

A jegyzőkönyvek szerint egy alkalommal maga Liszt Ferenc is megjelent, és a szobában található zongorán egy csodálatos darabot játszott le, amit az ülésen vendégként résztvevő zongoraművész is elismeréssel méltatott. A szellemek más hangszereken is játszottak, máskor pedig szénrajzokat készítettek, virágcsokrokat és egyéb tárgyakat materializáltak elő a semmiből.

Szeánszról szeánszra

A szellemek ekto plazmát is használtak, amelyek alak nélküli képződmények voltak. A hipotézis szerint ezt az energiát sűrűsítik össze a szellemek, hogy fizikai hatásokat tudjanak

Hillebrand Jenő (fent) és Irtzl Mária (balra) 1939. április 20-án találkozott először

kelteni. Az érintő és lökészerű jelenségeket elég gyakran produkálták, és a híres írónk, Móricz Zsigmond is megtapasztalhatta ezeket. Móricz 1942. június 27-én vett részt az egyik ülésen, ahol egy szellem megérintette a lábát és a fejét, majd az író ujjára húzott egy gyűrűt, a tőle három méterre lévő feszület pedig odalebegett a kezébe. Több nem is kellett Móriczknak, így gyorsan egy terjedelmes cikket írt a tapasztalatairól a *Kelet Népe* folyóiratba. Nemcsak az óbudai lakásban, de azon kívül is történtek paranormális jelenségek. Egyik alkalommal Mária több napra kórházba került, és egy gyógyító szellem jelent meg neki, aki injekciót adott a

jobb kezének csuklójába. Ez az élmény fizikai módon is megnyilvánult a nő testén, ugyanis apró gömböcskék alakultak ki az adott területen, amelyeket még az orvosok is megcsodáltak. Ráadásul orvosi szempontból Mária egészségi állapota rohamosan romlott, és stigmák jelentek meg a testén. Az egyik legkülönlegesebb eset az volt, amikor Árpád-házi Boldog Margit jelentkezett be a szeánszon, és az életéről mesélt. Hamarosan megjelent édesapja, IV. Béla király is, és elbeszélte, hogy Magasházi Árpád Béla a családneve. A régészek és a történészek utólag

igazolták, hogy valóban létezett az addig ismeretlen név. Árpád egyik őse a 7. században benősült a szomszéd törzsbe, amelynek Nötröti volt a neve, melynek magyar fordítása magasházi. Honnan tudhatta

Munkahipotézisük a szellemelmélet ellen szólt, ugyanis szerintük az összes tünemény kizárólag a médium tudatához kapcsolható, nem pedig külső entitásokhoz. Petrovics Béla, a Népszava újságírója és a Mai

megjelenhet, de ehhez nem kellene a szellemek. A kutatók észrevették, hogyha minél közelebb helyezkednek el a médium testéhez, annál erősebben érzik a plazma jelenlétét. Tehát nem a bárhol felbuk-

A szellemkezek által készített rajzokat Hillebrand Jenő tette közzé 1940-ben

A DIADALMAS SPIRITIZMUS

86 oldal volt IRTZL MÁRTONNÉ VICTORA ALBERTNÉVAL

„Dinéd”, vagyis „szellemkezek” által készített rajzok, illetve mások képeivel

ÍRTA:

HILLEBRAND JENŐ DR.

egyetlen kiadás

BUDAPEST, 1940.

KERTÉSZ JÓZSEF KÖNYVTYOMDARJA KÁRCAIG

Az örök kételkedő

Király József pszichológus 1960-ban adta ki a *Mi a spiritizmus?* című könyvét. Ebben a szerző az összes médiumot csalónak vagy elmebetegnek bélyegezte. Irtzl Mária rajzait azokhoz hasonlította, amiket a skizofrének szoktak firkálni. Abszolút nem fogadta el a korábbi korszak metapszichikai kutatásait, és tagadta a spiritiszta jelenségek létezését, sőt, babonának tartotta őket.

ezt az információt Mária, ha nem a szellemektől? Boldog Margit végül elhívta a szeánsz résztvevőit a Margit-szigetre, ahol a fennmaradt romoknál újabb történelmi adatokat osztott meg velük. Rögtön ezután egy Wendel Ferenc nevű szellem vette birtokba a médiumot, aki elmondta, hogy 50 évvel korábban hunyt el, és a budaörsi sziklabarlangban élt. Annak idején Szűz Mária tiszteletére egy kápolnát is emeltetett. Hazafelé indulva a csapat észrevette, hogy az égből két fénykép hullott alá, amelyeken az említett helyszínek voltak láthatóak. Az óbudai médiumhoz sok vendég érkezett, akikkel soha azelőtt nem találkozott és akiket nem ismert, de mégis mindent tudott róluk, mint ahogyan az elhunyt szeretteikről is.

Nap rendőrségi munkatársa 1942-ben csatlakozott a kutatókhoz, és felkeresték Máriát. „Fogdosta valami láthatatlan a hajunkat, sőt, néha a vállunkra is vert, holott mellettünk nem volt senki. A gitár magától megszólalt. Az egyik szék lábánál megjelent egy virág is, ami az előbb nem volt ott. Hamarosan jelentkezett Adalup, majd egy másik szellem, és szénrajzot készítettek, majd vitatkoztak egymással, hogy ki készítsen képet. A kutatók személyes dolgokat kérdeztek, és a médium helyes válaszokat adott.” A szeánsz sikeresnek bizonyult, és azt a hipotézist állították fel, hogy az emberi tudatnak több rétege létezik. Van a felszíni tudat és az altudat, azaz a tudatalatti én. Mária ezeket akaratlanul váltogatta, és képes volt a rétegeken áthatolni. Tehát nem a szellemek sokasága jelentkezett be az ülések során, hanem a nő tudatszintjei cserélődnek fel, de ez nem egyenlő az elmebetegséggel, sem pedig a skizofréniával. Az altudat viszont olyan paraképességeket képes produkálni, amelyek elkerülték a szkeptikus tudósok figyelmét. A metapszichikusok szerint a korábban említett ektoplazma valóban létezik, sőt, fantomszerű alakban is

kanó szellemektől származnak az érintések, hanem valójában Máriától. Továbbá a nő képes hozzáférni a jelenlévők normál tudatához és emlékeihez, ezért is tud olyan olyan információkat közölni, amelyekről elvileg nem tudhatna. Irtzl Mária tehát minden szeánszon olyan állapotba hozta magát, amelyben a normál tudata szinte „liftezett” a tudatállapotok között. Minden rétegben ezernyi emlékkép él, így lesz az egyik Boldog Margit alakja vagy Adalupé, aki egyébként csak halandzsászott, és nem beszélt az inka nyelvet. Mondanunk sem kell, Hillebrand nem fogadta el ezeket a nézeteket, és végig kitartott a szellemhipotézis mellett. A korszak ezen vitáját végül az orosz rezsimek betiltotta, amikor létrejött a Magyar Népköztársaság. 1947-ben Mária elhunyt, 1950-ben Hillebrand Jenő is, a metapszichikai kutatók egy részét pedig deportálták vagy megölték. Petrovics végül Párizsba menekült. Valójában tehát sosem derült ki, hogy Mária képességei honnan származtak...

MISKOLCI LÁSZLÓ

A metapszichika úttörői

Ekkoriban alakult meg a Pszichikai Kutatók Szemináriuma, amelynek tagjai között pszichiáterek, orvosok és elektromérnökök is voltak. Céljuk az volt, hogy az ember rendkívüli képességeit megismerjék, és természettudományos magyarázattal szolgáljanak a médiumok tevékenységére.

probléma az, hogy ellenérveit húsz évvel az elhíresült esetek után jelentette meg úgy, hogy egyetlen Mária-féle szeánszon sem vett részt – azok idején ugyanis még csak 15 éves volt.